

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра країнознавства та туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

Володимир ПАСЬКО

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З
ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

для студентів

галузь знань 10 Природничі науки
спеціальність 106 – Географія
освітній рівень магістр
освітня програма Політична географія та геополітика
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 2
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі:

Сидоренко Лідія Іванівна, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та методології науки

Харченко Олеся Степанівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права

Запогоцький Сергій Петрович, доктор географічних наук, професор, декан географічного факультету

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. Н.Кр. Сидоренко «22»12 2022 р.

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.

Розробники:

Сидоренко Лідія Іванівна, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та методології науки

Харченко Олеся Степанівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права

Запотоцький Сергій Петрович, доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії

Кіптенко Вікторія Костянтинівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

Брайчевський Юліан Сергійович, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри країнознавства та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри країнознавства та туризму

 О.О. Любіцева

Протокол № 1 від «30» 08 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол від «10» грудня 2021 року № 9

Голова науково-методичної комісії Н.П.Корогода

« 10 » грудня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати у студентів необхідні знання у галузі філософії та методології науки, а також у галузі захисту прав інтелектуальної власності, необхідні для компетентного здійснення науково-дослідної діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування курсу «Філософія» на бакалаврському рівні підготовки
2. Знання теоретико-методологічних основ фахових дисциплін
3. Базові знання й навички дотримання академічної доброчесності

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є обов'язковою дисципліною для студентів, що здобуваєть освітній ступінь магістра і покликана сформувати комплексне уявлення про науку як сферу діяльності, зокрема про її історію, принципи, загальні риси організації сучасної наукової діяльності, а також щодо правового регулювання у сфері інтелектуальної власності. Опанування даної дисципліни допоможе студентам виробити навички ефективного використання здобутих фахових знань та вмінь для здійснення наукових досліджень та фахової аналітичної діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі). Опанування даної дисципліни повинно сприяти формуванню у студентів наступних *компетентностей*:

- здатність розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері політичної географії та геополітики, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог (ІК);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 2);
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК 8);
- здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефахівців (СК 8).

5. Результати навчання за дисципліною: (описуються з детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)

<i>Результат навчання</i> (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація*; 4. автономність та відповідальність*)		<i>Методи викладання і навчання</i>	<i>Методи оцінювання</i>	<i>Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни</i>
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1.	Наукова картина світу, філософські засади і норми наукового пізнання. Наукові революції та наукова раціональність	<i>Лекції, семінари, самостійна робота</i>	<i>Контрольна робота, реферат, іспит</i>	8
1.2.	Поняття наукового методу та методології. Підходи до організації, емпіричного та методичного забезпечення дослідницького проекту.			8
1.3.	Емпіричні та теоретичні дослідження. Особливості емпіричної бази у галузі країнознавства, політичної географії та геополітики			8
1.4.	Методологічні засади суспільної (зокрема політичної) географії.			8
1.5.	Інтелектуальна власність та загальні принципи її правового регулювання			8
1.6.	Механізми захисту права інтелектуальної власності;			8
	Вміти:			
2.1	Формулювати мету та ставити конкретні завдання при плануванні наукового або аналітичного дослідження	<i>Лекція семінари, самостійна робота</i>	<i>Реферат, виступи на семінарах</i>	8
2.2	Фахово аналізувати та використовувати джерельну базу з метою одержання достовірних даних			8
2.3	Співставляти власні дослідницькі результати із поточним станом теорії та методології країнознавства, політичної географії та геополітики			8
2.4	Уміти дотримуватися академічної доброчесності, грамотно використовувати інтелектуальну власність з дотриманням правових та етичних норм			8
	Комунікація:			
3.1.	Вміння фахово презентувати результати власної науково-дослідної роботи з урахуванням	<i>Семінари</i>	<i>Реферат, виступи на семінарах</i>	6

	етичних норм академічної доброчесності			
	Автономність та відповідальність:			
4.1	Здатність автономно ініціювати, планувати та виконувати науково-дослідні завдання	<i>Лекції, семінари, консультація</i>	<i>Реферат</i>	7
4.2	Мати уявлення щодо етичної, моральної та правової відповідальності, пов'язаної із науково-дослідною та аналітичною діяльністю та оприлюдненням її результатів.	<i>Лекції, семінари</i>	<i>Реферат, виступи на семінарах</i>	7

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)													
ПРН 04. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, розроблення нових методів і процедур в географії та міждисциплінарних контекстах	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
ПРН 05. Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку ухвалених рішень	+	+	+	+			+	+		+			+
ПРН 12. Планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень			+	+	+						+		

7.Схема формування оцінки: Форми оцінювання студентів: рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами написання модульних контрольних робіт, виконання самостійних завдань, захисту рефератів, участі в обговореннях на семінарських заняттях, іспиту.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови опанування дисципліни на належному рівні така:

- ✓ Результати навчання – **1.1. – 1.6. (знання)** – до 8% за кожен
- ✓ Результати навчання – **2 (вміння РН 2.1.-2.4)** - до 8% за кожен
- ✓ Результати навчання – **3 (комунікація)** – до 6%
- ✓ Результати навчання – **4 (автономність та відповідальність)** – до 7% за кожен.

7.1. Форми оцінювання студентів: У курсі передбачено 3 змістові модулі. Заняття проводяться у формі лекцій, семінарських занять. Впродовж семестру студенти виконують реферати по кожному змістовому модулю. Також, по кожному змістовому модулю проводиться контрольна робота. Завершується дисципліна іспитом.

Семестрове оцінювання (здійснюється по кожному змістовому модулю):

1. Модульна контрольна робота – максимум 6 балів
2. Реферати – максимум 7 балів
3. Робота на семінарах – максимум 7 балів

За підсумками трьох модулів студент може набрати до 60 балів. Для успішного завершення семестрового навчання і допуску до іспиту студенти мають набрати щонайменше 60% від максимальної можливої кількості балів, тобто $60 \cdot 0.6 = 36$ балів.

Іспит. Підсумкове оцінювання знань та навичок студентів здійснюється у формі письмового іспиту. Максимальна можлива кількість балів на іспиті – 40. Для успішного складення іспиту студент повинні отримати щонайменше 50% від максимальної можливої кількості балів, тобто $40 \cdot 0.5 = 20$.

7.2. Організація оцінювання: впродовж семестру здійснюється оцінювання усіх видів робіт, включаючи самостійну роботу і виконання рефератів, у відповідності до графіку занять.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни:
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ІНШИХ ФОРМ
НАВЧАЛЬНО РОБОТИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин			
		лекції	семінари	С/Р	Інші форми
Змістовий модуль 1 <i>«Методологія та організація наукових досліджень»</i>					
1	Наука та наукова діяльність у сучасному світі.	2	2	11	
2	Методи та методологія наукового пошуку.	2	2	11	
<i>Модульна контрольна робота 1</i>					
Змістовий модуль 2 <i>«Основи інтелектуальної власності»</i>					
3	Інтелектуальна власність як інтелектуальний капітал у соціально-економічному розвитку суспільства	2	2	11	
4	Особливості правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності .	2	2	11	
<i>Модульна контрольна робота 2</i>					
Змістовий модуль 3 <i>«Організація проведення наукового дослідження у галузі країнознавства, політичної географії та геополітики»</i>					
5	Особливості методології суспільної, зокрема політичної географії та геополітики та місце дисципліни у сучасній науковій картині світу	2	2	11	
6	Сучасні напрями наукового пошуку у сфері суспільної географії, зокрема географічного країнознавства, політичної географії та геополітики	2	2	10	
<i>Модульна контрольна робота 3</i>					
7	Консультація				1
	РАЗОМ	12	12	65	1

Загальний обсяг – 90 год., у тому числі:

Лекцій – 12 год.

Семінари – 12 год.

Консультації – 1 год.

Самостійна робота – 65 год.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аксютіна А. В. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / А. В. Аксютіна, О. В. Нестерцова-Собакарь, В. В. Тропін [та ін.]; За заг. ред. О. В. Нестерцової-Собакарь. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.
2. Афанасьєв А. Основи наукових досліджень: навч. посібник / Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2005. – 96 с.
3. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності: навч. посібник, вид. 2-ге / І. І. Дахно. – К. : ЦНЛ, 2006. – 278 с.
4. Добронравова І. С. Філософія та методологія науки. Підручник для університетів / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 223 с.
5. Добронравова І. С., Білоус Т. М., Комар О. В. Новітня філософія науки. К., 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
6. Методологія та організація наукових досліджень. Посібник для магістратури. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua>
7. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник / О.П.Орлюк (кер. авт. кол.), А.О.Кодинець, Ю.В.Носік та ін.; за ред. О.П.Орлюк. – К.: Інтерсервіс, 2016. – 382 с.
8. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
9. Право інтелектуальної власності. Академічний курс : Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – К. : Концерн Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
10. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитонової. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. - 540 с.
11. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова. – К.: Вид. дім “Слово”, 2003. – 240 с.
12. Шейко, В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнаренко. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 307 с.

Додаткова

13. Грищенко І. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / І. Грищенко. – К. : Вид-во КНТЕУ, 2001. – 185 с.
14. Гродзинський М.Д. Пізнання ландшафту: місце і простір. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005.
15. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Видання офіційне. – К.: ДП “УкрНДНЦ”, 2016. – 16 с.
16. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, ІДТ). – Видання офіційне. – К.: Держспоживстандарт України, 2007. – 124 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи).
17. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12>.
18. Закон України «Про правову охорону географічних зазначень» від 16 червня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267 (зі змінами).
19. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

20. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
21. Кун Т. Структура научных революций – М.: 1977. С. 210-211.
22. Хайдеггер М. Время картины мира / М. Хайдеггер // Хайдеггер М. Время и бытие. Статьи и выступления: [Пер. с нем.] – М.: Республика, 1993. – С.41-62.
23. Цивільний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>